

BE STRONG ONLINE

Σχέδιο εκπαίδευσης για
Μαθητές – Μέντορες
(Tech – Trainers)

Μαζί για την ΕΦΗΒΙΚΗ Υγεία

Η προσαρμογή στα ελληνικά πραγματοποιήθηκε με την επιμέλεια
του Επιστημονικού Οργανισμού «Μαζί για την Εφηβική Υγεία»
www.youth-life.gr

Συγχαρητήρια

για την επιλογή σας να συμμετέχετε ως μέλος στην ομάδα των Μαθητών - Μεντόρων σε θέματα Τεχνολογίας (Tech Trainer)!

Στην επιμορφωτική σας συνάντηση με το Συντονιστή του Προγράμματος, θα εξετάσετε το σχέδιο εκπαίδευσής σας και θα κάνετε εξάσκηση στην εφαρμογή των δραστηριοτήτων και στο συντονισμό μιας συζήτησης.

Ύστερα από την εκπαίδευσή σας, το σχέδιο θα λειτουργεί ως οδηγός που μπορείτε να χρησιμοποιείτε με τον Μαθητή – Μέντορα (Tech Trainer) με τον οποίο θα συνεργαστείτε κατά την εικοσάλεπτη ενότητα που θα διδάξετε.

Τα 20 λεπτά χωρίζονται σε τέσσερα μέρη:

1. Εισαγωγή
2. Συζήτηση και προβολή του βίντεο (5 λεπτά)
3. Πραγματοποίηση δραστηριότητας (10 λεπτά)
4. Συμπληρωματικές δραστηριότητες για το σπίτι και ανατροφοδότηση (3 λεπτά)

Προετοιμασία

Μάθετε πόσοι μαθητές θα παρακολουθήσουν την ενότητα και βεβαιωθείτε ότι έχετε εκτυπώσει επαρκή αριθμό από το υλικό που θα χρησιμοποιήσετε (ενημερωτικά φύλλα, φύλλα εργασίας, υλικό δραστηριότητας).

Είναι απαραίτητο να παρίσταται στην αίθουσα ένας εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της ενότητας, τον οποίο γνωρίζετε και έχετε ενημερώσει σχετικά από πριν. Ο Εκπαιδευτικός - Σύνδεσμος για το Πρόγραμμα Be Strong Online ή ο δάσκαλος της τάξης, ενδέχεται να σας συστήσει ποιες από τις προτεινόμενες δραστηριότητες θα ταιριάζουν καλύτερα στη συγκεκριμένη ομάδα.

Καλό θα ήταν να είστε 10-15 λεπτά νωρίτερα στην τάξη, ώστε να την προετοιμάσετε πριν την έναρξη της ενότητας.

Ετοιμάστε το βίντεο σε έναν υπολογιστή και συνδέστε τον σε έναν προβολέα ή έναν διαδραστικό πίνακα, ώστε να μπορούν να το βλέπουν όλοι οι μαθητές της τάξης. Βεβαιωθείτε ότι και ο ήχος λειτουργεί!

Προετοιμάστε την αίθουσα όπως απαιτείται (π.χ. κολλήστε τα φύλλα «Α, Β, Γ, Δ» στον τοίχο για τη δραστηριότητα «Ψηφίστε με τα πόδια σας»)

Έτοιμοι; Ας αρχίσουμε!

Εισαγωγή στο Be Strong Online (2 λεπτά)

Συστηθείτε στους μαθητές και εξηγήστε τους ποιος είναι ο σκοπός της παράδοσης των εννοιών Be Strong Online στο σχολείο ή την ομάδα νέων από τους Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers).

Γράψτε στον πίνακα τους παρακάτω εκπαιδευτικούς στόχους:

Να γίνει μία ομαδική συζήτηση σχετικά με τη διαδικτυακή παρενόχληση (cyberbullying).

Έπειτα προσθέστε τον συγκεκριμένο στόχο της δραστηριότητάς σας.

Να συνεχιστεί η συζήτηση περί διαδικτυακής παρενόχλησης στο σπίτι με τους γονείς και να ολοκληρωθούν οι συμπληρωματικές δραστηριότητες σε συνεργασία με αυτούς.

Μπορείτε να έχετε εκτυπώσει τα έντυπα εκ των προτέρων, για να εξοικονομήσετε χρόνο.

Στη συνέχεια, εξηγήστε ότι το θέμα απαιτεί διακριτικούς χειρισμούς και ότι υπάρχουν ορισμένοι βασικοί κανόνες. Για παράδειγμα:

- Ο καθένας έχει δικαίωμα να μην απαντήσει σε κάποια ερώτηση, αν δεν το επιθυμεί.
- Όλοι έχουν δικαίωμα να εκφράσουν την άποψή τους.
- Δεν επιτρέπονται προσωπικές ερωτήσεις σε άλλους μαθητές.
- Δεν επιτρέπεται να γίνεται φασαρία.

Επίσης εξηγήστε ότι ο Εκπαιδευτικός – Σύνδεσμος ή ο δάσκαλος της τάξης θα παρευρίσκεται καθ' όλη τη διάρκεια της ενότητας.

Συζήτηση σχετικά με το βίντεο (3 λεπτά)

Πριν προβάλετε το βίντεο, κάντε μία γενική ερώτηση, για να παρουσιάσετε το θέμα.

Ζητήστε 2 ή 3 απαντήσεις από τους μαθητές. Η ερώτηση θα μπορούσε να είναι η εξής:

- Τι σημαίνει «Be Strong Online» για σας;
- Πώς ορίζετε τη διαδικτυακή παρενόχληση; (Πώς διαφέρει από άλλες μορφές παρενόχλησης; Είναι παρενόχληση εάν συμβεί μόνο μία φορά;)

Έπειτα, προβάλετε το βίντεο που παρουσιάζει το θέμα της διαδικτυακής παρενόχλησης θέτοντας το ερώτημα : «Γιατί ορισμένοι στέλνουν κακόβουλα σχόλια (tweets) σε διασημότητες;».

Οργανώστε μία ομαδική συζήτηση στην τάξη σχετικά με το βίντεο. Μπορείτε να υποβάλετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Γιατί πιστεύετε ότι ορισμένοι στέλνουν κακόβουλα σχόλια (tweets) σε διάσημους ανθρώπους;
- Ποια συμβουλή θα δίνετε σε όσους λαμβάνουν τέτοιου είδους μηνύματα; Και ποια σε όσους τα στέλνουν;
- Έχετε παραδείγματα κακόβουλης συμπεριφοράς στο διαδίκτυο; Παραδείγματα θετικής συμπεριφοράς;

Ορισμός της παρενόχλησης

Παρενόχληση είναι οποιαδήποτε συμπεριφορά κάνει κάποιον να νιώθει αναστατωμένος, αμήχανος και ανασφαλής. Συνήθως είναι σκόπιμη και επαναλαμβανόμενη και μπορεί να λάβει πολλές μορφές, όπως λεκτική, έμμεση, σωματική και διαδικτυακή.

Τεχνικές διευκόλυνσης της συζήτησης

Αν δε θέλει κανείς από την ομάδα των μαθητών να πάρει το λόγο, οι Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) θα μπορούσαν να...

- κάνουν μία τελείως τυχαία ερώτηση, προκειμένου να σπάσουν την αμήχανη σιωπή, όπως «Ποιό είναι το αγαπημένο σας παιχνίδι στον υπολογιστή;»
- χωρίσουν την ομάδα σε ζευγάρια για να συζητήσουν μεταξύ τους πριν επανέλθουν στην ομαδική συζήτηση
- ζητήσουν από τους μαθητές να περιγράψουν με μία λέξη πώς νιώθουν εκείνη τη στιγμή. Οι μαθητές μπορούν ακόμη και να γράψουν τις απαντήσεις σε ένα κομμάτι χαρτί
- έχουν ένα κουτί στην έδρα, για να ρίχνουν μέσα οι μαθητές ερωτήσεις, οι οποίες θα διαβαστούν στο τέλος
- ζητήσουν από τους μαθητές να γίνουν πιο συγκεκριμένοι με ερωτήσεις όπως «Ενδιαφέρον αυτό, γιατί το λες;» «Μπορείς να μου πεις περισσότερα για αυτό;»

Δραστηριότητα (10 λεπτά)

Μπορείτε να διαλέξετε ανάμεσα σε τέσσερις δραστηριότητες. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής σας με τον Εκπαιδευτικό - Σύνδεσμο, θα τις δοκιμάσετε όλες και θα επιλέξετε την αγαπημένη σας.

Επιλογές δραστηριοτήτων

1. Άνδρας που χορεύει – μελέτη περίπτωσης (case study)	2. Ψηφίστε με τα πόδια σας
3. Κακόβουλος πίσω από την οθόνη	4. Στοπ καρτέ

1. Άνδρας που χορεύει (10 λεπτά)



Δεξιότητα παρουσίασης



Αναζήτηση & συγγραφή



Κριτική σκέψη



Έρευνα & αξιολόγηση

Σημαντικό

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να ανοίξει μία συζήτηση για ένα ευαίσθητο θέμα, όπως η εικόνα του σώματος. Βεβαιωθείτε ότι συζητήσατε για τη δραστηριότητα αυτή με τον Εκπαιδευτικό – Σύνδεσμο ή με το δάσκαλο της τάξης, όπου θα την πραγματοποιήσετε, για να διασφαλίσετε ότι είναι κατάλληλη για την ομάδα των μαθητών που θα διδάξετε.

Ο Εκπαιδευτικός – Σύνδεσμος ή ο δάσκαλος της τάξης θα σας παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση είτε για να προχωρήσετε με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή να επιλέξετε μία από τις υπόλοιπες τρεις.

Εκπαιδευτικός στόχος: Οι μαθητές θα μπορέσουν να διαπιστώσουν τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά κανείς στη διαδικτυακή παρενόχληση.

Προετοιμασία: Εκτυπώστε το Έντυπο της Δραστηριότητας «Άνδρας που χορεύει». Πρέπει να υπάρχουν αντίγραφα για κάθε ζευγάρι της ομάδας.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορά μία μελέτη περίπτωσης κάποιου που δέχθηκε επίθεση στο διαδίκτυο με μοναδική αφορμή την εικόνα του. Μην πείτε στους μαθητές μέχρι το τέλος ότι πρόκειται για αληθινή ιστορία - και εάν κάποιος στην τάξη γνωρίζει ήδη τι συνέβη, ζητήστε του να μην το αποκαλύψει σε κανέναν!

- Μοιράστε τα φύλλα στους μαθητές και εξηγήστε ότι η δραστηριότητα αυτή εστιάζει σε ένα ευαίσθητο θέμα – τον αντίκτυπο της διαδικτυακής παρενόχλησης.
- Ζητήστε από τα παιδιά να κοιτάξουν τη φωτογραφία που απεικονίζεται στο Έντυπο της Δραστηριότητας « Άνδρας που χορεύει» και το σχόλιο που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο. Ζητήστε από έναν μαθητή να διαβάσει δυνατά το σχόλιο.
- Κάντε στην ομάδα τις παρακάτω ερωτήσεις, για να αρχίσει η συζήτηση:
 - Πιστεύετε ότι η φωτογραφία αυτή έχει την άδεια του εικονιζόμενου άνδρα;
 - Τι πιστεύετε ότι προσπαθούσε να πετύχει ο άνθρωπος που την ανήρτησε;
 - Πώς πιστεύετε ότι ένιωσε ο άνδρας μετά από αυτό;
 - Πώς θα νιώθατε εσείς εάν σας έβγαζαν φωτογραφία χωρίς την άδειά σας και την ανέβαζαν στο διαδίκτυο;
 - Και πώς θα νιώθατε εάν κάποιος αναρτούσε ένα παρόμοιο σχόλιο για εσάς;
- Στο σημείο αυτό πρέπει οι μαθητές να καταλάβουν ότι τα αρνητικά σχόλια πληγώνουν και πρέπει να τα σταματήσουν. Ζητήστε τους να αφιερώσουν 5 λεπτά με το διπλανό τους γράφοντας θετικά σχόλια και ιδέες στον κενό χώρο του φύλλου τους.
- Τι θα έλεγαν στο άτομο που ανέβασε τη φωτογραφία αυτή;
- Τι θα έλεγαν στον άνδρα που χορεύει;
- Πώς θα μπορούσαν να ευαισθητοποιήσουν το κοινό με το θετικό μήνυμα που προσπαθούν να διαδώσουν; (Θα διοργάνωναν εκδήλωση, θα μιλούσαν στα ΜΜΕ, θα δημιουργούσαν αφίσα, κ.λπ.);
- Ζητήστε από τα ζευγάρια να παρουσιάσουν τις ιδέες τους στην τάξη.
- Εξηγήστε ότι πρόκειται για αληθινή ιστορία και μοιράστε το δεύτερο φύλλο. Όταν μία ομάδα κοριτσιών είδε μία φωτογραφία του Sean O'Brien, ενός άνδρα από το Λίβερπουλ, που αναρτήθηκε διαδικτυακά, δεν ανέχτηκαν τα κακόβουλα σχόλια για το σώμα του και αποφάσισαν να τον εντοπίσουν. Μέσω του Twitter προκάλεσαν αίσθηση στο διαδίκτυο και ο άνδρας πέταξε για το Λος Άντζελες, όπου περισσότεροι από 1.000 άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων διασημοτήτων παρέστησαν σε πάρτι που διοργανώθηκε προς τιμήν του. Έπειτα, εμφανίστηκε σε τηλεοπτικές εκπομπές, τιμήθηκε από αστέρες και έριξε την πρώτη μπαλιά σε αγώνα του μπέιζμπολ.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι χρειάστηκε ένα μόνο άτομο να επέμβει και να αποφασίσει να σταματήσει τη διαδικτυακή παρενόχληση - και χάρη σε σχόλια και ενέργειες, όπως αυτά που πρότειναν οι μαθητές, η ιστορία αυτή είχε θετική έκβαση!
- Αν διαθέτετε ακόμη χρόνο στο τέλος αυτής της δραστηριότητας, μπορείτε να εξηγήστε την έννοια του «ενεργού παρατηρητή» και του «αμέτοχου θεατή» (δείτε παρακάτω). Ρωτήστε τους μαθητές:
 - Σε ποια από αυτές τις δύο ομάδες ανήκατε στο παρελθόν;
 - Πιστεύετε ότι θα γίνετε «ενεργός παρατηρητής» στο μέλλον;

Αμέτοχος Θεατής	Ενεργός Παρατηρητής
<p>Αμέτοχος Θεατής είναι κάποιος που ξέρει ή βλέπει την παρενόχληση να συμβαίνει σε κάποιον άλλον και δεν κάνει τίποτε για να την προλάβει ή να τη σταματήσει.</p>	<p>Ενεργός Παρατηρητής είναι κάποιος που αναγνωρίζει μία άσχημη κατάσταση και ενεργεί για να τη διορθώσει. Όταν ένας ενεργός παρατηρητής δει ή ακούσει κάποιον να παρενοχλείται, κάνει το καλύτερο δυνατό, για να βοηθήσει, να προστατεύσει και να στηρίξει το άτομο.</p>

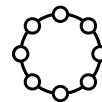
2. Ψηφίστε με τα πόδια σας (10 λεπτά)



Ψηφιακός
γραμματισμός



Κριτική σκέψη
Ομαδική εργασία



Ομαδική Εργασία

Εκπαιδευτικός στόχος: Οι μαθητές θα συζητήσουν τον αντίκτυπο της διαδικτυακής παρενόχλησης και θα είναι σε θέση να αναλάβουν υποστηρικτική δράση σε ανάλογες περιπτώσεις.

Προετοιμασία: Εκτυπώστε και κόψτε 4 κάρτες / κομμάτια χαρτιού ανά μαθητή. Κάθε κάρτα πρέπει να έχει ένα από τα γράμματα Α, Β, Γ ή Δ.

Η ιδέα αυτής της δραστηριότητας είναι να συζητηθούν στην τάξη αποτελεσματικοί τρόποι αντίδρασης στη διαδικτυακή παρενόχληση. Ορισμένα από τα σενάρια δεν έχουν απαραίτητως σωστές ή λάθος απαντήσεις – αλλά είναι σχεδιασμένα, για να συζητηθούν στην τάξη και να γίνει ανταλλαγή απόψεων και ιδεών.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι αυτή η δραστηριότητα θα εξετάσει διαφορετικά σενάρια, καθώς και τον τρόπο αντίδρασής τους στις περιπτώσεις αυτές. Εξηγήστε ότι δεν πρόκειται για τεστ-πρέπει να επιλέξουν την απάντηση που θεωρούν ως πιο πιθανή επιλογή τους. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις, αλλά πρέπει να είναι ειλικρινείς κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην τάξη, να σέβονται τις απαντήσεις που δίνουν οι άλλοι και να νιώθουν άνετα να εκφράζουν τις απόψεις τους.
 - Διαβάστε δυνατά κάθε σενάριο που ακολουθεί. Κάθε γράμμα (Α, Β, Γ, Δ)
- αντιπροσωπεύει μία διαφορετική απάντηση. Αφού διαβάσετε κάθε σενάριο, οι μαθητές πρέπει να κλείσουν τα μάτια τους και να σηκώσουν ψηλά την κάρτα με την απάντησή τους.
- Οι Tech Trainers πρέπει να μετρήσουν τον αριθμό των καρτών με κάθε γράμμα και να τις καταγράψουν. Πείτε στους μαθητές της τάξης να ανοίξουν τα μάτια τους και αποκαλύψτε τους πόσοι επέλεξαν κάθε απάντηση.
 - Ρωτήστε τους μαθητές εάν κάποιος που επέλεξε την απάντηση Α, Β, Γ ή Δ μπορεί να εξηγήσει γιατί επέλεξε το συγκεκριμένο γράμμα. Μπορούν να εξηγήσουν αναλυτικότερα τι θα έκαναν σε αυτή την περίπτωση.
 - Εάν κανείς δε θέλει να μοιραστεί τις απόψεις του, ζητήστε από τον Tech Trainer να εξηγήσει γιατί ορισμένες απαντήσεις ήταν πιο δημοφιλείς από άλλες. Ύστερα, συζητήστε στην τάξη και ρωτήστε τους μαθητές εάν έχει κανείς να πει κάτι άλλο σχετικά με το σενάριο, πριν περάσετε στο επόμενο.
 - Στο τέλος, ρωτήστε τους μαθητές τι έμαθαν από αυτή τη δραστηριότητα. Συμβουλή: δεν υπάρχει ποτέ μία σωστή απάντηση. Το σημαντικό είναι να μην είναι κανείς αμέτοχος θεατής σε μία κατάσταση παρενόχλησης (δείτε παραπάνω τον ορισμό).

Σενάρια:

1. Διαβάζετε ένα σχόλιο που ανήρτησε σε ένα δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης (Facebook) ένας φίλος σας για κάποιον μαθητή του σχολείου. Είναι αστείο, αλλά θα μπορούσε να παρεξηγηθεί και να πληγώσει τα αισθήματα του συγκεκριμένου ατόμου. Εσείς:

A - Το μοιράζετε κρυφά με τη δική σας ομάδα φίλων

B - Το αγνοείτε

Γ - Ζητάτε από τον φίλο σας να το διαγράψει

Δ - Κάνετε κάτι άλλο;

2. Παρακολουθείτε έναν άνθρωπο να δέχεται αρνητικά σχόλια για τη σωματική του διάπλαση σε ένα δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης (Twitter). Δεν τον γνωρίζετε, αλλά πολλά άτομα συνεχίζουν να προσθέτουν κακόβουλα σχόλια. Εσείς:

A - Συμμετέχετε

B - Τοποθετείτε με θετικά σχόλια

Γ - Το αναφέρετε

Δ - Κάνετε κάτι άλλο;

3. Το τελευταίο χρονικό διάστημα ένας φίλος σας είναι «κλεισμένος» στον εαυτό του και δείχνει να αναστατώνεται κάθε φορά που κοιτάζει το κινητό του τηλέφωνο. Εσείς:

A - Του μιλάτε απευθείας

B - Ελέγχετε τα χαρακτηριστικά του λογαριασμού του /του προφίλ του στον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης μήπως βρείτε την αιτία του προβλήματος

Γ - Μιλάτε σε έναν δάσκαλο

Δ - Κάνετε κάτι άλλο;

4. Έχετε αρχίσει να δέχετε κακόβουλα μηνύματα σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης από κάποιον μαθητή του σχολείου. Εσείς:

A - Τα αγνοείτε

B - Ανταποδίδετε με προσβολές

Γ - Το αναφέρετε και «μπλοκάρετε» το συγκεκριμένο άτομο

Δ - Κάνετε κάτι άλλο;

5. Κάποιος μαθητής από το σχολείο τράβηξε βίντεο με κάποιον άλλον που συμπεριφέρεται ανάρμοστα σε ένα πάρτι. Κυκλοφορεί το βίντεο στο σχολείο και το λαμβάνετε. Εσείς:

A - Γελάτε και το προωθείτε

B - Ενημερώνετε κάποιον δάσκαλο ή γονέα

Γ - Μιλάτε στο άτομο που εμφανίζεται στο βίντεο

Δ - Κάνετε κάτι άλλο;

Διαφορετικές επιλογές υλοποίησης

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να λειτουργήσει με διαφορετικές μορφές και μπορείτε να αποφασίσετε ποια ταιριάζει σε κάθε τάξη

- Μπορείτε να κολλήσετε 4 κομμάτια χαρτί (A, B, Γ και Δ) σε 4 τοίχους της τάξης και μετά από κάθε σενάριο, να ζητήσετε από τους μαθητές να σταθούν κάτω από το γράμμα της απάντησης που επέλεξαν. Βεβαιωθείτε ότι είπατε στους μαθητές να είναι απολύτως ειλικρινείς στις απαντήσεις που έδωσαν και να μην κρίνουν άλλους συμμαθητές τους.
- Μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές να σχηματίσουν ομάδες των 3 ή 4 παιδιών και μετά από κάθε σενάριο, κάθε ομάδα πρέπει να συζητήσει τις απαντήσεις για λίγο. Έπειτα, συλλογικά θα επιλέξουν την απάντησή τους και θα τη μοιραστούν με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους. Πρόκειται για έναν καλό τρόπο ενθάρρυνσης της συζήτησης με ήρεμο τρόπο.

Δείτε τον ορισμό του «Ενεργού Παρατηρητή» / του «Αμέτοχου Θεατή» στη σελίδα 6. Για κάθε σενάριο, μπορείτε να ρωτήσετε τους μαθητές ποια απάντηση είναι πλησιέστερη για κάθε ορισμό. Πρόκειται για έναν καλό τρόπο ενθάρρυνσης της συζήτησης. Μπορείτε να κάνετε τους μαθητές να σκεφτούν ποιος ορισμός ισχύει και αφορά και τους ίδιους.

3. «Οδύνη πίσω από την οθόνη» - Παιχνίδι ρόλων (10 λεπτά)



Ψηφιακός
γραμματισμός



Δημόσιος
λόγος



Κριτική σκέψη



Έρευνα και
αξιολόγηση

Εκπαιδευτικός στόχος: Οι μαθητές θα ανακαλύψουν τη διαφορά ανάμεσα στη διαδικτυακή και την εκτός διαδικτύου επικοινωνία και θα είναι σε θέση να κατανοούν τον αντίκτυπο της διαδικτυακής επικοινωνίας στους άλλους.

Προετοιμασία: Ετοιμάστε ένα σύντομο παιχνίδι ρόλων πριν τη διεξαγωγή της ενότητας και μπροστά στην ομάδα των μαθητών:

- Συνεργαστείτε με τον Συμμαθητή – Μέντορα σε θέματα Τεχνολογίας (Tech-Trainer) προετοιμάζοντας ένα ολιγόλεπτο παιχνίδι ρόλων που εξετάζει την παρακάτω παραδοχή:

Οι άνθρωποι θεωρούν ευκολότερο να γράψουν προσβλητικά λόγια σε άλλους διαδικτυακά, παρά να μιλήσουν προσβλητικά για εκείνους στην πραγματική ζωή. Χωρίς τις οπτικές και λεκτικές νύξεις, τις οποίες δέχεται κανείς όταν συνομιλεί προσωπικά με κάποιον άλλον, συχνά νιώθει ισχυρότερος, διότι στο διαδίκτυο μπορεί να είναι ανώνυμος.

Ακολουθούν μερικές ιδέες, για να ξεκινήσετε:

- Ίσως θα μπορούσατε να υποδυθείτε αγνώστους στο δρόμο. Ένας Μαθητής – Μέντορας σε θέματα Τεχνολογίας (Tech-Trainer) ζητά από τον άλλον μία φιλοφρόνηση. Έπειτα, του ζητά να εκφραστεί αρνητικά – κάτι που θα αρνηθεί να κάνει. Κατόπιν, ζητά να σας απευθύνει έναν αρνητικό χαρακτηρισμό, τον οποίο θα χρησιμοποιούσε με μεγαλύτερη ευκολία διαδικτυακά (ανωνυμία οθόνης)..
- Μία άλλη ιδέα είναι να διερευνήσετε πώς νιώθει το άτομο πίσω από την οθόνη, όταν στέλνει προσβλητικά σχόλια σε κάποιον άλλον. Συνειδητοποιεί τον αντίκτυπο των λέξεών του; Πώς θα νιώσει ο αποδέκτης των σχολίων; Τι θα γινόταν αν τα σχόλια αυτά ήταν ανώνυμα;
- Για να αναδειχθεί η διαφορά ανάμεσα στα λόγια που λέει κανείς διαδικτυακά και σε όσα λέει εκτός διαδικτύου, μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές να γράψουν ένα σχόλιο για κάποιον συμμαθητή τους που δε συμπαθούν σε ένα χαρτί. Ύστερα, ζητήστε από τους μαθητές να πουν κάτι αρνητικό για κάποιον συμμαθητή τους, για να καταλάβουν τη διαφορά ανάμεσα στις δύο πράξεις.

Συνεχίστε το παιχνίδι ρόλων στην ομάδα, και ρωτήστε:

- Πώς πιστεύετε ότι νιώθει κάθε άτομο στο συγκεκριμένο σενάριο;
- Τι συμβουλή θα δίνετε και στα δύο άτομα;
- Εσείς συμφωνείτε ότι οι άνθρωποι νιώθουν ισχυρότεροι όταν είναι ανώνυμοι; Γιατί;
- Τι έμαθαν οι μαθητές από το συγκεκριμένο παιχνίδι ρόλων;
- Τι θα έκαναν οι ίδιοι εάν βρίσκονταν στη θέση ενός εκ των δύο ατόμων;
- Ποιά η διαφορά του να δέχεται κανείς προσβολές διαδικτυακά και του να δέχεται προσβολές στον πραγματικό κόσμο;
- Στο τέλος, εξηγήστε ότι, όταν οι άνθρωποι βρίσκονται πίσω από την οθόνη του υπολογιστή τους, είναι αποστασιοποιημένοι από τον αντίκτυπο που έχουν τα λόγια τους. Δεν μπορούν να δουν την αντίδραση του αποδέκτη της προσβολής, καθώς η ανωνυμία τους κάνει να νιώθουν ισχυρότεροι.

4. Στοπ καρτέ (10 λεπτά)



Δεξιότητες παρουσίασης



Ψηφιακός γραμματισμός



Δημόσιος λόγος



Δημιουργία επιχειρημάτων



Κριτική σκέψη



Έρευνα και αξιολόγηση

Εκπαιδευτικός στόχος: Οι μαθητές θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα σημάδια που δείχνουν ότι κάποιος ενδέχεται να παρενοχλείται, και να τα συζητήσουν.

Προετοιμασία: Εκτυπώστε ένα «Φύλλο Δραστηριότητας Στοπ καρτέ» και μοιράστε το σε κάθε μαθητή. Οι Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) σε θέματα Τεχνολογίας προετοιμάζουν το σενάριο της συγκεκριμένης ενότητας εκ των προτέρων, και συζητήσει το παιχνίδι ρόλων με τον Εκπαιδευτικό – Σύνδεσμο ή τον δάσκαλο της τάξης και να έχουν ετοιμάσει τις πιθανές απαντήσεις στο «Φύλλο Δραστηριότητας» με βάση το σενάριό τους.

- Συνεργαστείτε με τον Συμμαθητή – Μέντορα (Tech-Trainers), για να προετοιμάσετε ένα παιχνίδι ρόλων διάρκειας 2 λεπτών βασισμένο σε ένα από τα παρακάτω σενάρια:
 - Αρχίσατε να δέχεστε κακοήθη μηνύματα στο τηλέφωνό σας
 - Αρχίσατε να δέχεστε προσβλητικά μηνύματα στο Facebook ή tweets στο Twitter
 - Κάποιος που δε γνωρίζετε έχει αρχίσει να σας στέλνει κακόβουλα γραπτά μηνύματα ή ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) και δεν ξέρετε πώς μπορείτε να μάθετε την ταυτότητα του
 - Μία ομάδα παιδιών από το σχολείο σας άρχισε να γράφει σχόλια με αρνητικό χαρακτηρισμό για εσάς στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης

Βεβαιωθείτε ότι έχετε προετοιμάσει το σενάριο εκ των προτέρων, ώστε να είστε έτοιμοι να παίξετε το παιχνίδι ρόλων στην τάξη!

- Συνεχίστε το παιχνίδι ρόλων στην τάξη. Στη μέση του σεναρίου σταματήστε ξαφνικά και ζητήστε από τους μαθητές να «παρέμβουν» και να δώσουν τις συμβουλές τους στην περίπτωση αυτή. Ζητήστε τους να αφιερώσουν 5 λεπτά απαντώντας στις ερωτήσεις σχετικά με το σενάριο στο «Φύλλο Δραστηριότητας».
- Κατόπιν, ζητήστε τις απαντήσεις. Προτρέψτε τους με τις ερωτήσεις στο «Φύλλο Δραστηριότητας» και ζητήστε τους να τεκμηριώσουν τις απαντήσεις τους. Για ποιό λόγο τις επιλέγουν; Πώς θα μπορούσαν να βοηθήσουν αυτό το άτομο;
- Εάν υπάρχει χρόνος στο τέλος της συγκεκριμένης δραστηριότητας, μπορείτε να αλλάξετε το σενάριο και να συνεχίσετε το παιχνίδι με βάση τις νέες προτάσεις των μαθητών, ώστε να ολοκληρωθεί με τρόπο θετικό.
- Βεβαιωθείτε ότι επισημαίνετε τα συμβουλευτικά σημεία που υπάρχουν στο ενημερωτικό έντυπο, σε περίπτωση που κάποιος επιθυμεί περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την διαδικτυακή παρενόχληση.

Διαφορετικές επιλογές υλοποίησης

Αντί να ακολουθήσετε το σενάριο μόνοι σας, μπορείτε να χωρίσετε την ομάδα των μαθητών σε μικρότερες υπο-ομάδες και να τους ζητήσετε να συνεργαστούν για την προετοιμασία ενός μικρού «στοπ καρέ».

Έπειτα, επιλέξτε μία ομάδα που θα παίξει το παιχνίδι ρόλων μπροστά στους συμμαθητές.

Να έχετε υπόψη σας τους χρονικούς περιορισμούς και να είστε βέβαιοι ότι ο χρόνος επαρκεί, εάν προχωρήσετε με τη συγκεκριμένη επιλογή.

Συμπληρωματική δραστηριότητα (follow up) (2 λεπτά)

Υπάρχει και μία συμπληρωματική δραστηριότητα, την οποία οι μαθητές μπορούν να κάνουν στο σπίτι έχοντας μαζί τους το Ενημερωτικό Φύλλο του Προγράμματος και το Ενημερωτικό Έντυπο για τους γονείς.

Προετοιμασία: Βεβαιωθείτε ότι έχετε αποφασίσει εκ των προτέρων με τον Εκπαιδευτικό - Σύνδεσμο ή τον δάσκαλο της τάξης με ποιον τρόπο επιθυμείτε να λάβετε παρατηρήσεις σχετικά με τη δραστηριότητα για το σπίτι.

Εκτυπώστε ένα «Φύλλο Εργασίας» για το σπίτι σε κάθε άτομο της ομάδας.

- Εξηγήστε τις συμπληρωματικές δραστηριότητες στην ομάδα
- Ενημερώστε τους για το πότε και πώς μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις δραστηριότητες

Ανατροφοδότηση

Τέλος, είναι μία καλή ιδέα να λάβετε ανατροφοδότηση μετά το πέρας της ενότητας, για να διαπιστώσετε με ποιον τρόπο μπορεί να βελτιωθεί η εκπαίδευση των συμμαθητών σας την επόμενη φορά.

Επανάλθετε στους εκπαιδευτικούς στόχους που διαβάσατε αρχικά μέσα στην τάξη και ζητήστε από τους μαθητές να σηκώσουν το χέρι τους, εάν θεωρούν ότι επιτεύχθηκαν. Πόσοι μαθητές δήλωσαν ότι είναι ευχαριστημένοι με την εκπαίδευσή τους στη συγκεκριμένη ενότητα;

Ρωτήστε τους μαθητές ποιά συγκεκριμένη φάση της δραστηριότητας τους άρεσε και τι θα μπορούσε να βελτιωθεί την επόμενη φορά. Καταγράψτε τις σημειώσεις σας παρακάτω:

Συγχαρητήρια, εδώ τελειώνει η ενότητα!

**ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ**



Από την καμπάνια
καταπολέμησης του
bullying του Diana Award



Φύλλο Δραστηριότητας «Άνδρας που χορεύει»



Οι ιδέες σας

- Τι θα λέγατε στο άτομο που ανέβασε αυτή την εικόνα;
- Τι θα λέγατε στον άνδρα που εικονίζεται στη φωτογραφία;
- Φανταστείτε ότι αποφασίζετε να βρείτε αυτόν τον άνδρα, για να τον τιμήσετε σχετικά με τα θετικά του χαρακτηριστικά και να ευαισθητοποιήσετε την κοινή γνώμη σχετικά με την διαδικτυακή παρενόχληση. Πώς θα προσπαθούσατε να τον βρείτε; Πώς θα ευαισθητοποιούσατε το κοινό; (παράδειγμα: Χρησιμοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή διοργανώνοντας μία εκδήλωση;)

Φύλλο Δραστηριότητας «Στοπ καρέ»

Αφού παρακολουθήσετε το παιχνίδι ρόλων, συνεργαστείτε με τον Συμμαθητή – Μέντορα (Tech-Trainer), για να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι θα κάνατε εάν βρισκόσασταν στη θέση του;
- Πώς θα στηρίζατε τον φίλο σας αν συνέβαινε σε εκείνον;
- Εάν αυτό συνέβαινε στον φίλο σας, ποιά μπορεί να ήταν τα σημάδια που θα προσέχατε και ιδιαίτερα εάν το άτομο αυτό ήταν πολύ τρομαγμένο, για να μιλήσει σε οποιονδήποτε;
- Πώς θα στηρίζατε τον φίλο σας και πώς θα τον ενθαρρύνατε να μιλήσει σε έναν δάσκαλο ή στους γονείς του;
- Τι θα λέγατε στο άτομο που παρενοχλείται, για να το βοηθήσετε να μη χάσει το κουράγιο του και να αυξήσει την αυτοπεποίθησή του;
- Τι θα κάνατε, εάν νομίζατε ότι εσείς επιδεικνύετε συμπεριφορά παρενόχλησης;
- Σε περίπτωση που κάνατε share ή like σε μία προσβλητική ανάρτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είναι το ίδιο με την διαδικτυακή παρενόχληση; Γιατί / γιατί όχι;

Be Strong Online

Δραστηριότητες Ανατροφοδότησης

Επιλέξτε μία από τις παρακάτω δραστηριότητες, για να την ολοκληρώσετε στο σπίτι:

- ✓ Μία πρόκληση καλοσύνης στα μέλη της οικογένειάς σας:
Ζητήστε τους να στείλουν σε κάποιον από την οικογένεια μία φιλοφρόνηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ή ακόμη και προσωπικά σε κάποιον άλλον. Η πρόκληση είναι να διαδώσουν τη φιλοφρόνηση σε όσους περισσότερους γίνεται. Μην ξεχνάτε να συμπεριλάβετε το hashtag #Be Strong Online και να μας κάνετε tag στο @AntiBullyingPro αν τη μοιραστείτε σε ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης!
- ✓ Βγάλτε μία οικογενειακή selfie! Μπορείτε είτε να βγάλετε μία φωτογραφία και να ζητήσετε από το γονέα ή τον κηδεμόνα σας να την αναρτήσει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (μην ξεχάσετε να συμπεριλάβετε το hashtag #Be Strong Online και να μας κάνετε tag στο @AntiBullyingPro!) ή να ζωγραφίσετε ένα «αυτοπορτραίτο» των ανθρώπων που ζουν στο σπίτι σας. Χρησιμοποιήστε μπογιές, μολύβια ή κάντε κολάζ και βάλτε όνομα κάτω από κάθε άτομο του πορτραίτου σας. Ζητήστε τους να γράψουν τις δικές τους συμβουλές - πώς να είστε Be Strong Online - δίπλα στη ζωγραφιά τους.
- ✓ Φτιάξτε μία αφίσα Be Strong Online που να περιέχει συμβουλές από το ενημερωτικό έντυπο, καθώς και ΕΝΑ στοιχείο που μάθατε από την ενότητα Be Strong Online. Φέρτε την αφίσα στην τάξη για να τη δείξετε στους Μαθητές – Μέντορες σε θέματα Τεχνολογίας (Tech-Trainers) ή ανεβάστε μία φωτογραφία της στους ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιώντας το παραπάνω hashtag.

Σημειώσεις για τον Δάσκαλο της τάξης

Σας ευχαριστούμε που δεχθήκατε να πραγματοποιηθεί η εκπαίδευση των μαθητών σας από τους Μαθητές – Μέντορες σε θέματα Τεχνολογίας (Tech-Trainers)!

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Be Strong Online από τον θεσμό “The Diana Award”, τη Vodafone και τον Επιστημονικό Οργανισμό «Μαζί για την Εφηβική Υγεία» που ανέλαβε την προσαρμογή και επιμέλεια του Προγράμματος στα Ελληνικά, μία ομάδα μαθητών του σχολείου σας, οι Μαθητές – Μέντορες σε θέματα Τεχνολογίας (Tech-Trainers), θα εκπαιδεύσουν τους συμμαθητές τους με εικοσάλεπτες ενότητες σε μία σειρά θεμάτων που σχετίζονται με το διαδίκτυο – από την διαδικτυακή παρενόχληση, τη διαφύλαξη της ιδιωτικότητας και ασφάλειας έως τις selfies, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια (gaming), τη δημιουργία κώδικα και τους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης.

Η πρώτη ενότητα, Be Strong Online, εξετάζει το ζήτημα της διαδικτυακής παρενόχλησης.

Καθώς τα ζητήματα που θα συζητηθούν στο πλαίσιο των ενοτήτων απαιτούν ευαίσθητο χειρισμό, θα πρέπει να έχετε υπόψη σας τα εξής:

- Είναι σημαντικό να είστε παρών σε όλη τη διάρκεια της εικοσάλεπτης ενότητας, για να βοηθήσετε τους Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers), σε περίπτωση που προκύψουν θέματα άσχημης συμπεριφοράς.
- Προσπαθήστε να συναντηθείτε εκ των προτέρων με τους Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) που θα βρίσκονται στην τάξη σας, για να ενημερωθείτε για το σχέδιο μαθήματος. Υπάρχει η επιλογή μεταξύ τεσσάρων δραστηριοτήτων και μπορεί τε να πείτε τη γνώμη σας για το ποιά από τις τέσσερις θα ήταν κατάλληλη για τους μαθητές σας.
- Με τη δραστηριότητα - μελέτη περίπτωσης με τίτλο «Άνδρας που χορεύει» ενδέχεται να προκύψει συζήτηση σχετικά με το ευαίσθητο ζήτημα της εξωτερικής εμφάνισης. Πείτε στους Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) εάν θεωρείτε ότι η δραστηριότητα αυτή ταιριάζει στους μαθητές σας. Για παράδειγμα, ενδέχεται να μην είναι κατάλληλη σε μαθητές που αντιμετωπίζουν προβλήματα χαμηλής εκτίμησης για την εικόνα σώματός τους και προβλήματα διατροφικών διαταραχών.
- Βεβαιωθείτε ότι οι Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) γνωρίζουν τι να κάνουν, εάν τυχόν ένα παιδί αναφέρει κρούσμα παρενόχλησης ή συζητήσει ένα ευαίσθητο θέμα μαζί τους. Πρέπει να έχουν συμφωνήσει με τον Εκπαιδευτικό – Σύνδεσμο με το Πρόγραμμα ή με τον δάσκαλο της τάξης για το τι θα κάνουν αν συμβεί κάποιο σχετικό περιστατικό.
- Επίσης, υπάρχει και μία συμπληρωματική δραστηριότητα που θα κάνουν οι μαθητές στο σπίτι. Αποφασίστε με τους Μαθητές – Μέντορες (Tech-Trainers) πότε είναι η κατάλληλη στιγμή για να διεκπεραιώσουν τη συμπληρωματική ενότητα με την ομάδα, για να λάβουν και παρατηρήσεις από τους μαθητές σχετικά με τη δραστηριότητα.

Αν τυχόν έχετε ερωτήσεις, μπορείτε να απευθυνθείτε στον Εκπαιδευτικό – Σύνδεσμο με το Πρόγραμμα. Μην παραλείψετε να του υποβάλετε οποιαδήποτε παρατήρησή σας σχετικά με τις ενότητες για να βελτιωθεί η εκπαίδευση στο μέλλον.

Σας ευχαριστούμε!



Από την καμπάνια
καταπολέμησης του
bullying του Diana Award

